

Økonomi- og Indenrigsministeriet

International økonomi

Dato: 06.02.12

Samlenotat vedr. Rådsmødet (ECOFIN) den 21. februar 2012

Herved fremsendes samlenotat, som skønnes relevante for Skatteudvalgets ansvarsområde. Materialet er fremsendt til Folketingets Europaudvalg.

- 2) (Udgået) Rentebeskatningsdirektivet
- Orienterende debat
KOM-dokumenter foreligger ikke

 - 3) (Evt.) Forhandlingsmandat vedr. rentebeskatningsdirektivet og
antisvigtales med europæiske 3.-lande
- Vedtagelse
KOM-dokumenter foreligger ikke
- Side 2

Dagsordenpunkt (2 &) 3: Rentebeskatningsdirektiv og forhandlingsmandat vedr. rentebeskatningsdirektivet og antisvigaftaler med europæiske 3.-lande

Resumé

ECOFIN ventes den 21. februar 2012 at drøfte forslaget om ændringer af rentebeskatningsdirektivet og forslaget til rådsbeslutning om indledning af forhandlinger med tredjelande. Rentebeskatningsdirektivet skal sikre beskatningen af opsparingsindkomst, som betales fra f.eks. en bank i ét EU-land til en person i et andet EU-land. Forslaget indebærer en række tekniske ændringer af direktivet for bedre at sikre korrekt beskatning af opsparingsindkomst. Det danske formandskab vil lægge op til drøftelse af og om muligt vedtagelse af forhandlingsmandater til Kommissionen, således at Kommissionen indleder forhandlinger med relevante tredjelande om tilsvarende tekniske ændringer af EU's rentebeskatningsaftaler med disse lande.

Baggrund

Rentebeskatningsdirektivet (2003/48/EF) skal sikre beskatningen af opsparingsindkomst, som betales fra banker og andre finansielle institutter i ét EU-land til en person i et andet EU-land. Det sker ved, at oplysning om betalingen automatisk indberettes til betalerens skattemyndigheder, som videregiver oplysningerne til rentemodtagers skattemyndigheder. To EU-lande (Luxembourg og Østrig) har en overgangsordning, som indebærer opkrævning af kildeskat af renteindtægter til rentemodtagere i andre EU-lande samt provenudeling med rentemodtagers bopælsland i stedet for automatisk videregivelse af oplysninger om betalingen. Direktivet indebærer, at overgangsordningen ophører, således at Luxembourg og Østrig skal gå over til automatisk udveksling af information, når EU har indgået aftaler med Schweiz, Liechtenstein, Andorra, Monaco og San Marino om informationsudveksling på anmodning.

Efter vedtagelsen af EU's rentebeskatningsdirektiv indgik EU rentebeskatningsaftaler med Schweiz, Liechtenstein, Andorra, Monaco og San Marino om, at disse lande skulle sikre beskatningen af opsparingsindkomst, som betales fra banker og andre finansielle institutter i disse lande til en person i et EU-land. Det sker ved opkrævning af kildeskat af disse renteindtægter og provenudeling med rentemodtagers bopælsland.

Direktivet har en revisionsbestemmelse, hvorefter Kommissionen hvert tredje år skal aflægge rapport til Rådet om, hvordan direktivet virker. Kommissionen kan i den forbindelse foreslå ændringer af direktivet, som måtte være nødvendige for bedre at sikre beskatning af indtægter fra opsparing og fjerne uønskede konkurrenceforvridninger. Kommissionens første treårsrapport (KOM(2008)552) blev drøftet på ECOFIN den 2. december 2008. Kommissionen vurderede i rapporten, at direktivet generelt har fungeret efter sin hensigt, men at der er behov for visse justeringer. Kommissionen fremsatte derfor forslag om ændring af direktivet (KOM(2008) 727).

Indhold

Kommissionens forslag indeholder en række ændringer til direktivet bl.a. vedr. de anvendte begreber i direktivet, præciseringer af definitioner samt en udvidelse af direktivets anvendelsesområde. Der blev senest fremsat kompromisforslag i sagen under det svenske formandskab i 2. halvår 2009, samt en justering heri under det ungarske formandskab i 1. halvår 2011. De væsentlige ændringer, som følger af dette seneste kompromisforslag er beskrevet nedenfor.

Information om rentemodtagers identitet

Direktivets regler om, hvilken information de betalende agenter (banker og andre finansielle institutioner) skal oplyse om rentemodtagers identitet og bopæl, foreslås ændret med henblik på at forbedre kvaliteten af informationen og dermed bedre opnå direktivets mål. Banker mv. skal således både anvende rentemodtagers fødselsdato, fødested og disses skattemæssige identifikationsnumre, dersom sådanne anvendes i rentemodtagerens bopælsland. Desuden søges kvaliteten i de betalende agents indlevering af oplysninger i forbindelse med fælles konti og andre situationer med flere rentemodtagere forbedret.

Udvidelse af anvendelsesområdet til betalinger via enheder i lande, hvor direktivet ikke finder anvendelse

Direktivets anvendelsesområde foreslås udvidet ved, at banker og øvrige finansielle institutter skal anvende direktivet på betalinger til enheder, som ikke er underlagt effektiv beskatning – som f.eks. trusts, fonde og foreninger – og som er etableret i jurisdiktioner uden for EU og de områder, hvor direktivet eller forholdsregler, der svarer til direktivets, finder anvendelse.

Direktivet skal således anvendes, når banken er bekendt med, at rentemodtageren er en fysisk person med bopæl i et andet EU-land end det, hvori banken er hjemmehørende, selv om rentebetalingen kanaliseres via et tredjeland. Den pågældende person anses for retmæssig ejer af betalingen, selv om den umiddelbare modtager er en enhed uden for EU og områder, hvor direktivet finder anvendelse.

Formålet hermed er at undgå, at personer omgår direktivet ved at indskyde en enhed i en jurisdiktion uden for direktivets geografiske virkefelt mellem sig selv og banken. For at reducere usikkerheden og den administrative byrde for bankerne vil Kommissionen føre en eksemplificerende liste over de berørte enheder i jurisdiktioner uden for Fællesskabet. Listen skal være bilag til direktivet.

Det foreslås endvidere præciseret, at banker og andre finansielle institutter inden for EU har pligt til at anvende direktivet, når en betaling foregår via en anden bank eller finansielt institut uden for EU, hvis banken i EU har kendskab til, at betalingen faktisk er til fordel for en person med bopæl i en anden medlemsstat. Dette vil især bidrage til at forhindre misbrug af det internationale netværk af finansieringsinstitutter (filialer, datterselskaber, associerede selskaber og holdingselskaber) til at omgå direktivet.

Udvidelse af definitionen af "betalende agent"

Det foreslås præciseret, at direktivets begreb "betalende agent" udvides til også at omfatte institutioner, som efter medlemslandets egne regler ikke er underlagt effektiv beskatning. En eksemplificerende liste over sådanne institutioner i de enkelte medlemsstater vil lette implementeringen af de nye bestemmelser. Listen omfatter for Danmarks vedkommende interessentskaber, kommanditselskaber, kommanditaktieselskaber, partrederier, trusts og lignende oprettet iht. udenlandsk lovgivning.

Udvidelse af definitionen af rentebetaling

Det foreslås, at rentebeskatningsdirektivets definition af rentebetaling udvides til også at omfatte følgende elementer:

- Anden indkomst svarende til renteindtægter, f.eks. kursgevinster af særlige finansielle instrumenter, som har lighed med gældsfordringer.
- Visse livsforsikringsaftaler, der kan sidestilles med investeringsprodukter, fordi kunden er sikret udbetalinger svarende til indbetalingerne, eller fordi forsikringskontrakten i væsentligt omfang er knyttet til afkast af gældsfordringer eller andre instrumenter, som er omfattet af direktivet. Det er hensigten, at egentlige pensionsordninger ikke skal omfattes af direktivet.
- Indkomst fra indirekte investeringer, f.eks. indkomst gennem investeringsforeninger.

Udvidelse af anvendelsesområdet til også at omfatte investeringsforeninger mv.

Rentebeskatningsdirektivet omfatter på nuværende tidspunkt kun udbetalinger fra de investeringsfonde, investeringsforeninger og lignende, som er godkendt efter direktivet om investeringsforeninger (såkaldte UCITS). Direktivet gælder også for ikke-godkendte investeringsforeninger mv., men kun hvis disse *ikke* har status som selvstændig juridisk enhed. Denne forskelsbehandling af investeringsfonde, investeringsforeninger mv. anses ikke for velbegrundet, og det foreslås derfor, at direktivet fremover skal omfatte alle investeringsforeninger, investeringsfonde mv. uanset deres retlige form, og uanset om de er godkendt efter det ovennævnte direktiv eller ej.

Det foreslås desuden præciseret, at direktivet også omfatter rentebetalinger og lignende fra alle investeringsfonde etableret uden for EU og EØS.

Andre ændringer

Der foreslås forbedringer i de statistiske oplysninger, som medlemsstaterne skal give om anvendelsen af direktivet.

ECOFIN skal i sammenhæng med drøftelsen af de tekniske ændringer af direktivet drøfte og om muligt vedtage forhandlingsmandater til Kommissionen, således at Kommissionen kan forhandle med relevante tredjelande om tilsvarende tekniske ændringer af EU's rentebeskatningsaftaler med disse lande.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i TEUF-traktatens artikel 115, som kræver enstemmig vedtagelse af medlemslandene.

Nærhedsprincippet

Beskatning af indkomst, som en person i én medlemsstat har indtjent ved opsparing i en anden medlemsstat, kan bedst opnås ved en fælles retsakt. Regeringen vurderer derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser.

Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg afgav udtalelser henholdsvis 24. april 2009 og 13. maj 2009. Europa-Parlamentet fremkom med 37 ændringsforslag primært af teknisk karakter. Europa-Parlamentet foreslog dog, at overgangsordningen for Luxembourg og Østrig skal ophøre senest 1. juli 2014. Det Økonomiske og Sociale Udvalg udtrykker forståelse for, at formålet med rentebeskatningsdirektivet ikke må udhules, bl.a. ved brug af nye finansielle instrumenter, som ikke er omfattet af det nuværende direktiv. Udvalget udtrykte bekymring for de administrative byrder ved den foreslåede ændring for de finansielle operatører samt, at de foreslåede ændringer vil medføre konkurrenceforvridning i forhold til tredjelande og kapitalflugt til disse lande.

Gældende dansk ret og konsekvenser herfor

De gældende regler om indberetningspligt for danske pengeinstitutter mv. vedrørende rentebetalinger findes i skattekontrolloven. Loven indeholder en bestemmelse om de oplysninger, som danske pengeinstitutter mv. skal indsende automatisk til SKAT i henhold til rentebeskatningsdirektivet.

Når der foreligger en endelig aftale om ændring af rentebeskatningsdirektivet, vil der pågå nærmere overvejelser, i hvilket omfang der er behov for at justere skattekontrolloven.

Statsfinansielle konsekvenser og samfundsøkonomiske konsekvenser

Evt. statsfinansielle konsekvenser, såsom administrative omkostninger som følge af ændringsdirektivet, afholdes indenfor de nuværende rammer. En effektivisering af direktivet ventes at have positive statsfinansielle konsekvenser gennem et øget provenu fra skat af renter mv. i udlandet.

Høring

Direktivforslaget har været sendt til høring hos Advokatsamfundet, Børsmæglerforeningen, CEPOS – Center for Politiske Studier, Center for Kvalitet i Reguleringen, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Dansk Aktionærforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Den Nordiske Børs, København, Finansrådet, Finanstilsynet, Foreningen af Firmapensionskasser, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer, Forsikring og Pension, Forvaltningshøjskolen, InvesteringsForeningsRådet, Københavns Fondsbørs, Nationalbanken, Realkreditrådet og SKAT.

Advokatsamfundet anser det for retssikkerhedsmæssigt betryggende, at direktivet forsynes med en udtømmende oversigt over enheder og retlige arrangementer, som er berørt af præciseringen om, at rentemodtagere ikke kan kanalisere renteindtægter igennem enheder i jurisdiktioner, som ikke er omfattet af direktivet. Advokatsamfundet finder dog, at det er en ulempe ved listen, at det vil være en ganske stor udfordring at lave en løbende ajourføring heraf. Advokatsamfundet opfordrer til, at der foretages en afvejning af fordele og ulemper.

Advokatsamfundet finder det endvidere uheldigt, at direktivforslaget medfører en betydelig udvidelse af begrebet "rentebetaling" i forhold til dansk rets forståelse af "renter". Bliver direktivforslaget inkorporeret i dansk ret, vil man skulle operere med to forskellige rentebegreber – et snævert dansk rentebegreb og et udvidet rentebegreb i direktivet – hvilket er retssikkerhedsmæssigt uhenigtsmæssigt.

Et løsningsforslag kunne iflg. Advokatsamfundet være, at man i direktivet anvendte det rentebegreb, der findes i OECD's modeloverenskomst. Det fremgår dog af direktivforslagets bemærkninger, at man bevidst har valgt en bredere rentedefinition end den, der findes i modeloverenskomsten. Advokatsamfundet foreslår i lyset heraf, at man i direktivteksten sonderer mellem rentebetaling og andre betalinger, der sidestilles med rentebetaling.

Skatteministeriet er enig i betragtningerne om, at en opdateringsprocedure over enheder og retlige arrangementer, som er omfattet af "gennemsigtighedsprincippet" vil være nødvendig, men kompleks.

Skatteministeriet er enig i problemstillingen om definitionen af "renter", men finder, at problemet kan løses ved implementeringen og ikke nødvendigvis må løses i direktivet. Der skelnes efter direktivforslaget mellem egentlige renter (engelsk: "interest") og rente*betaling* (engelsk: "interest payments"). Det bemærkes, at direktivet alene regulerer, hvilke betalinger der skal foretages indberetning om, respektive trækkes kildeskat af. Direktivet regulerer ikke den anvendelse, som modtagerstaten gør af modtagne oplysninger, og indeholder ikke nogen forpligtelse for modtagerstaten til at beskatte alle rente*betaling* som renter. Hvis direktivforslaget vedtages i sin nuværende form, vil Danmark også modtage oplysninger om visse betalinger, som efter dansk national skatteret vil blive klassificeret som kursgevinster eller som udbytte.

SKAT bemærker, at formuleringen af skattekontrollovens § 8 X, som blev indsat ved implementeringen af det oprindelige direktiv, ikke vil kunne rumme de udvidelser af anvendelsesområdet, som direktivforslaget indebærer. Bestemmelsen må derfor ændres, og det samme gælder bekendtgørelsen om indberetningspligter, der er udstedt i medfør af skattekontrolloven.

Skat bemærker endvidere, at der vil være tale om ganske omfattende systemændringer, og der kan ikke gives et estimat eller bud på implementering, så længe direktivforslagets endelige udformning er ukendt.

Skatteministeriet er enig heri. Det bemærkes endvidere, at udviklingsfasen for de påkrævede systemændringer først vil kunne påbegyndes, når direktivforslagets endelige udformning er kendt.

Endvidere har **Finansrådet, Foreningen Danske Revisorer** og **Foreningen Registrerede Revisorer** meddelt, at de ikke har nogen bemærkninger.

Tidligere fremlæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens fremskridtsrapport har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 14. maj 2008. Kommissionens rapport om de første tre års erfaringer og Kommissionens ændringsforslag til direktivet har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 2. december 2008. Ændringsforslaget til direktivet har været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 2. december 2009, den 15. februar 2011, den 17. maj 2011 samt senest forud for ECOFIN den 12. juli 2011.

Holdning

Dansk holdning

Danmark kan støtte forslaget om ændring af rentebeskatningsdirektivet, herunder de justeringer som blev foreslået i kraft af det seneste kompromisforslag i sagen. Danmark kan støtte vedtagelsen af en rådsbeslutning, der bemyndiger Kommissionen til at indlede forhandlinger med de fem tredjelande om tilsvarende ændringer af de nuværende rentebeskatningsaftaler med disse lande.

Andre landes holdninger

Et stort flertal af medlemslande forventes at kunne støtte forslaget om ændring af rentebeskatningsdirektivet samt indledning af forhandlinger med relevante tredjelande om tilsvarende ændringer af eksisterende rentebeskatningsaftaler med disse lande, herunder en rådsbeslutning herom, idet enkelte EU-lande dog har reservationer.